

Het Land van Herle

Jaarverslag 2015

Stichting Historische Kring 'Het Land van Herle'

De stichting is op 4 april 1945 opgericht met als doel de bestudering van de geschiedenis van het historische gebied dat wordt aangeduid met het Land van Herle. Aan dit historische gebied werd later ook Kerkrade c.a. toegevoegd. Tegenwoordig behoren de huidige gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Schinnen, Simpelveld en Voerendaal, ofwel het huidige Parkstad Limburg tot het werkgebied van de kring.

Het bestuur

Het bestuur bestond aan het eind van het verslagjaar uit: W. Terpstra, voorzitter; mw. K. Smeets-Limpens, secretaris; H. Otten, penningmeester en verder R. Braad, J. Smeets en mw. A. Quaedackers. De heer W. Terpstra uit Kerkrade-Eygelshoven en voormalig wethouder van cultuur in de gemeente Kerkrade (periode 2006-2013) werd per 1 juli 2015 de nieuwe voorzitter. De voorzitterswisseling werd feestelijk kracht bijgezet tijdens de jubileumexcursie op vrijdag 28 augustus. Mw. K. Smeets-Limpens kwam vanaf november het bestuur versterken als secretaris.

Will Terpstra spreekt de scheidende voorzitter Karel van Nuys toe

Het bestuur heeft in het verslagjaar zeven keer vergaderd. Extra vergaderingen waren nodig in verband met de bestuurswisselingen en de beoogde jubileumviering, 70 jaar Land van Herle en 65 jaar historisch tijdschrift. Teleurstellend was dat het geplande jubileumdagsymposium op 20 juni nauwelijks inschrijvingen voor deelname opleverde en daardoor moest worden afgezegd.

Daarnaast werden als belangrijkste items het nieuwe meerjarenbeleidsplan 2016-2019, de financiering van enkele nieuwe uitgaven besproken; de financiering en voortzetting van het tijdschrift en de BTW-plicht. Een vrijwilliger ordende het archief tot en met 2014.

Nog enkele stukken van 2014 moeten worden toegevoegd, waarna het archief aan Rijckheyt zal worden overgedragen.

Nog steeds wordt maandelijks een digitale *Nieuwsbrief* gepubliceerd. Deze nieuwsbrief verzenden wij mede namens de historische en heemkundeorganisaties in Parkstad Limburg. Daarin worden nieuwtjes en activiteiten vermeld uit het historische veld, zoals deze door de verschillende organisaties zijn aangereikt. Mw. A. Quaedackers is redacteur van de digitale Nieuwsbrief.

Het Land van Herle

De werkgroep

De stichting heeft, vanaf haar begin, een werkgroep ingesteld van zowel amateurs als mensen die professioneel actief zijn met geschiedenis. Dit is een gezelschap van historici, archeologen, genealogen, architecten, etc. die in deze regio werkzaam zijn. De bijeenkomsten van de werkgroep hebben steeds plaats op de tweede maandag van de maand in de studiezaal van Rijckheyt te Heerlen.

Aan het begin van het verslagjaar bestond de werkgroep, onder leiding van de voorzitter van het bestuur ing. K. van Nuys uit P. Borger, ing. R. Braad, F. Crutzen, S. van Daal BA, drs. M. van Dijk, dr. F. Gerards, S. Giezenaar, L. Heynens, dr. A. Jacobs, mr. J. Jetten, drs. J. Krüll, drs. K. Linders, M. van Opdorp, H. Otten, A. Patelski, J. Prakken, drs. M. Put, drs. A. Quaedackers, drs. Th. Raets, drs. E. Ramakers, dr. L. Schiphorst, mr. ir. J. Smeets, ir. R. Smeets, W. Terpstra, drs. M. van der Weerden, prof. dr. H. de Wolf, drs. L. Wolters en drs. M. van der Wijst. Schokkend was dat ons jongste werkgroep-lid en initiatiefnemer van 'Heerlen Vertelt' met wie we als Land van Herle goed samenwerkten op te jonge leeftijd op 10 mei is overleden.

Jubileumexcursie op 28 augustus bij het Clemensdomein in Merkelbeek met toelichting door Jac Smeets

Gewoonlijk wordt in de bijeenkomsten van de werkgroep door een spreker een voordracht gehouden met een onderwerp dat aspect(en) van de historie van de regio belicht. Na de lezing wordt hierover door de aanwezigen gediscussieerd. Verder worden door de voorzitter mededelingen gedaan met betrekking tot de stichting en wordt aan iedere deelnemer de gelegenheid geboden om vragen te stellen dan wel punten onder de aandacht van de werkgroep te brengen. Regelmatig zijn toehoorders te gast bij specifieke onderwerpen.

Naast de informatie-uitwisseling besproken onderwerpen zijn:

12 januari	<i>Maatschappelijke betekenis van de genealogie voor Parkstad</i> door Funs Patelski
9 februari	<i>De oorlogsgouverneur van Limburg</i> door Lou Heynens
9 maart	<i>De Karmelietessen in Heerlen</i> door Toine Jacobs
13 april	<i>Mgr. Jos Stassen van Rolduc en Het verzet in Simpelveld en Bochtoltz</i> door Luc Wolters
11 mei	<i>Religie in de Romeinse cultuur</i> door Koos Linders
28 augustus	Jubileumexcursie van bestuur, redactie en werkgroep naar het <i>Clemensdomein in Merkelbeek en kasteel Doenrade</i> ; met afsluitend etentje
13 september	<i>Brunssums en Schinvelds aardewerk</i> door Sjaak Giezenaar
12 oktober	<i>Parkstedelijke bisschoppen</i> door Emile Ramakers
9 november	<i>De restauratie van het Clemenskerkje te Merkelbeek</i> door Jac Smeets
14 december	<i>Het verdwenen kasteel Dammerscheid te Voerendaal</i> door Frans Gerards

Het Land van Herle

Publiceren

In samenwerking met Rijckheyt is Het Land van Herle verantwoordelijk voor de uitgave van de *Historische Reeks Parkstad Limburg* en het vervolg op de serie *De geschiedenis van de Heerlense buurten*. Dit jaar rolden het negende deel van de Parkstad Limburgreeks en het zevende deel van de buurtenserie van de persen. Daarnaast is een extra uitgave verzorgd die niet in een van deze twee reeksen paste. Van de boeken verzorgde stadshistoricus Roelof Braad de eindredactie, terwijl Anita Quaedackers mee de redactie verzorgde.

Bijzonder was ook de aanbidding door auteur Hay Schoffelen op 1 maart van een cheque van € 1020,- voor de Zonnebloem, afd. Heksenberg. Het bedrag was gereserveerd uit de opbrengst van de eerste oplage van het buurtboek 'Heksenberg vroeger'.

Overhandiging van de cheque aan mevr. Adema, voorzitter van 'De Zonnebloem'

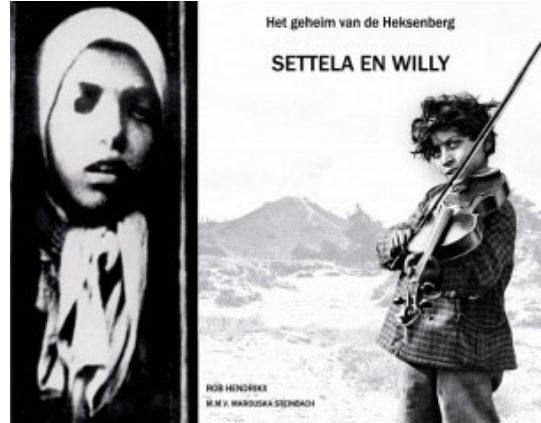

Prof. Henk de Wolf tijdens zijn inleiding bij de boekpresentatie 'Rondom een synagoge'

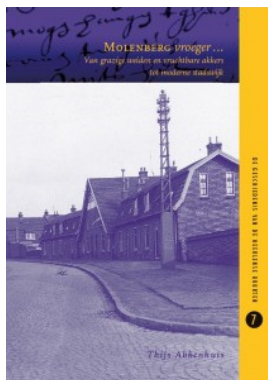

Op woensdag 17 juni is deel 9 in de Historische Reeks over de geschiedenis van de Heerlense Joden gepresenteerd. Het eerste exemplaar werd aangeboden aan Heerlens wethouder van Cultuur, drs. Barry Braeken. Het boek draagt de titel: *Leven rondom een synagoge - Een verhaal over Joden en hun medemensen in Heerlen vóór 1985 met bijzondere aandacht voor de Holocaust*. Het werd geschreven door (emeritus) prof. dr. Henk de Wolf en uitgegeven door de stichtingen 'Het Land van Herle' en 'Lodewijk Foijer' in samenwerking met Historisch Goud – Rijckheyt. Het boek telt 308 blz. en vele afbeeldingen op 100 fotopagina's. In de bijlagen zitten lijsten van geplaatste 'Stolpersteine' en onderduikadressen en met de namen van de onderduikers.

Het Land van Herle

Wethouder Nico Aarts nam op 10 september het eerste exemplaar in ontvangst van het boek: *Settela en Willy - het geheim van de Heksenberg* dat verscheen naar aanleiding van de gelijknamige tentoonstelling bij Rijckheydt-Thermenmuseum. De auteur van het boek en samensteller van de expositie, Rob Hendriks, verhaalde over: "Settela en Willy – wat is nou het geheim van de Heksenberg?" en stads-historicus Roelof Braad gaf een korte toelichting over het waarom van "Een Limburgs monument voor de omgekomen Sinti in Heerlen?" Het boek van 398 pagina's op formaat 24 x 30 cm met 90 pagina's in kleur.

De presentatie van het eerste exemplaar deel zeven in de serie over de Heerlense buurten geschreven door Thijs Abbenhuis: *Molenberg Vroeger... Van grazige weiden en vruchtbare akkers tot moderne woonwijk* vond plaats op vrijdag 27 november 2015. De belangstelling uit de wijk was zo groot dat de zaal van het nieuwe *BMV Molenberg (het voormalige Broederhuis)* aan de Kerkraderweg te Heerlen te klein was en velen staande de presentatie moesten volgen. De auteur Thijs Abbenhuis gaf het eerste exemplaar aan Molenberger en oud-voorzitter van Het Land van Herle, Karel van Nuys. Daarna ontving Rob Conemans als vertegenwoordiger van het managementteam van Historisch Goud een exemplaar. Het boek telt 324 pagina's en 350 foto's.

Oud-voorzitter Karel van Nuys overhandigt Thijs Abbenhuis het eerste exemplaar van zijn boek

Ongeveer 250 mensen woonden de boekpresentatie bij en kwamen hun bestelde boek afhalen

Het Land van Herle

Het tijdschrift

Sinds 1950 bestaat een traditioneel tweede belangrijke activiteit van de stichting uit het uitgeven van een tijdschrift over het verleden van en geschiedbeoefening in de regio. Dit kwartaalblad, onder de naam *Het Land van Herle, historisch tijdschrift voor Parkstad Limburg*, is een populair wetenschappelijke uitgave met een mix van artikelen, boekbesprekingen en rubrieken. Een vaste redactie zorgt dat de bijdragen een goede kwaliteit hebben.

De redactie bestond aan het einde van het verslagjaar uit: R. Braad (hoofdredacteur); K. Linders (redactiesecretaris); mw. Anita Quaedackers (eindredacteur), F. Gerards, S. van Daal, M. van Dijk, W. Nolten en mw. D. Smeets-Habets.

Op 31 december waren er 357 abonnees, waarvan 11 ruilabonnementen. Gedurende het jaar hebben 17 abonnees hun abonnement opgezegd en zijn er 10 abonnees bijgekomen.

Gepubliceerd zijn de volgende artikelen:

Nummer 1 – 48 p.

Onze 65ste jaargang! ▪ door Roelof Braad

Icoon van een volkspark, het Schutterspark in Brunssum ▪ door A.C. (Fon) Habets

Ir. Raymond PIERRE, eerste directeur van Laura & Vereeniging en het ontstaan

van de mijnen te Eygelshoven ▪ door Wim Nolten

De kerkstrijd in Merkelbeek ▪ door Jac Smeets

Aangestipt... ▪ door Anita Quaedackers, Roelof Braad, Sander van Daal en Diane Smeets-Habets

Nummer 2 – 48 p.

Sint Martinuskerk Welten ▪ door Piet Mertens, Ellie Peerboom-van der Meer en Mariette Paris-Vankan

Zeventig jaar Historische Kring ▪ door Jac Smeets

Terworm - geboortehuis van een "eminent" kardinaal ▪ door Lou Heynens

De staatsmijn Hendrik en haar bedrijfsleiders ▪ door Harrie Strijkers

Aangestipt... ▪ door Frans Gerards, Koos Linders, Anita Quaedackers en Wim Nolten

Nummer 3 – 48 p.

Voorzitterswisseling bij 'Het Land van Herle' ▪ door de redactie

Niet zeuren maar werken, Twee generaties Eck vanaf 1873 ▪ door Christine W.M. Schunck

De kalknijverheid in Voerendaal 1916-1969: kalksteengroeve en kalkoven Schunck aan de Bergseweg ▪ door Hans Thissen

Aangestipt... ▪ door Wim Nolten, Frans Gerards, Roelof Braad en Mark van Dijk
Recent verschenen

Nummer 4 – 52 p.

Stationsplannen Heerlen, acht keer over het spoor ▪ door Ton van Mastrigt

Kranten over de tewerkstelling van politieke delinquenten in de Nederlands Limburgse steenkolenmijnen na de Tweede Wereldoorlog, een eerste verkenning
▪ door Marcel Krutzen

Aangestipt... ▪ door Roelof Braad, Wim Nolten en Koos Linders

